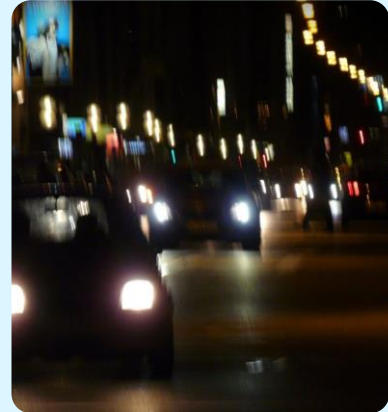

Rijden onder invloed:

Dit kan de verslavings-reclassering betekenen

De verslavings-reclassering (SVG) is gespecialiseerd in het begeleiden van en het aanzetten tot gedragsverandering bij mensen die onder invloed van middelen delicten plegen. Dit verlaagt de kans op criminele recidive.

Welke doelgroepen onderscheiden we bij rijden onder invloed?

1. Recidivisten; 123b indicatie en/of een (cumulatieve) OBM van 1,5 jaar of meer
2. First offenders; hoog bloedalcoholgehalte (> 570 µg/l of 1,3 promille)
3. First offenders; drugs of combinatie drugs, alcohol en/of medicijnen
4. First offenders; weigering van adem- en/of bloedonderzoek
5. Rijden onder invloed; laag bloedalcoholgehalte (kleiner of gelijk aan 570 µg/l of 1,3 promille).

Procedure bij rijden onder invloed

Bij een verkeersdelict gerelateerd aan drugs- of alcoholgebruik, kan de reclassering het Openbaar Ministerie/de Zittende Magistratuur adviseren over passende interventies. Dit doet ze op basis van onderzoek naar de cliënt en diens omgeving. De criminogene- en beschermende factoren worden in beeld gebracht teneinde het recidiverisico te kunnen inschatten en een plan van aanpak op te stellen. Zo nodig vindt verdiepende diagnostiek plaats op specifieke risicofactoren, zoals psychische problematiek, een verstandelijke beperking en de ernst van het alcohol- en drugsgebruik. Deze factoren worden meegewogen in het bepalen van de meest effectieve aanpak.

Uitkomst van het reclasseringsadvies kan zijn dat er wordt geadviseerd om toe te leiden naar **zorg**, een **reclasseringstoezicht** en/of **werkstraf** op te leggen.

Wanneer een toezicht wordt geadviseerd, kan daarbinnen een gedragsinterventie worden ingezet. Ook kan als bijzondere voorwaarde een alcohol- en/of drugsverbod worden geadviseerd en/of in combinatie met de Alcoholmeter om het alcoholverbod te controleren. Het streven van de reclassering is om altijd een persoonsgerichte aanpak te adviseren, gericht op de problematiek van de cliënt en passend bij het delict.

Wat kan de verslavingsreclassering bieden?

Advisering: SVG pleit voor de mogelijkheid om bij OM-zittingen een kort toezicht voor de duur van een interventie(-module) te adviseren, om zo gericht bij te dragen aan vermindering van de recidivekans. Reclasseringstoezicht wordt nu vaak te zwaar geacht voor 'alleen' rijden onder invloed, zeker wanneer er geen andere problematiek lijkt te zijn. Hierdoor wordt meestal enkel een taakstraf opgelegd, zeker wanneer dit via een strafbeschikking gaat. Binnen een kort toezicht zou het rijden onder invloed van middelen bijvoorbeeld in het veiligheids- en signaleringsplan kunnen worden meegenomen. Toepassen van de Alcoholmeter, urinecontroles en filmpjes kunnen de bewustwording vergroten.

Toezicht: De basis vormt de Stap-voor-stap methode om cliënten te motiveren, met daarnaast de meldplichtcontacten die fungeren als stok achter de deur voor de cliënt om zich aan afspraken te houden. In de nabije toekomst zou bij een geheel voorwaardelijke OBM (ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen) een reclasseringstoezicht kunnen worden ingezet. De bestuurder mag dan zijn rijbewijs behouden, maar moet in ruil daarvoor wel reclasseringscontact onderhouden.

Werkstraf: SVG zou op basis van elementen uit bestaande gedragsinterventies een korte module kunnen ontwikkelen, die deel uitmaakt van een werkstraf en die goed aansluit bij de problematiek van rijden onder invloed van middelen. Deze module bevat werkzame elementen die in het onderstaande kader worden benoemd, zoals delictketen-analyse, psycho-educatie en terugvalpreventie.

Wat kan de forensische verslavingszorg bieden?

Delictketen-analyse: cliënten krijgen inzicht in de samenhang van opeenvolgende fasen in hun gevoel en denken die kunnen leiden naar het gebruik van middelen en strafbaar rijgedrag.

Psycho-educatie: cliënten krijgen inzicht in de risico's die men neemt door onder invloed deel te nemen aan het verkeer.

Motiverende gespreksvoering: doel hiervan is om (motivatie voor) gedragsverandering bij cliënten op gang te brengen. Motiverende gespreksvoering is een belangrijke basis voor alle interventies die gericht zijn op gedragsverandering.

Cognitieve gedragstherapie (CGT): een behandelmethode waarbij cliënten onder meer leren anders naar de eigen gedachten te kijken, bijvoorbeeld wanneer ze hun rijgedrag goedpraten of bagatelliseren.

Community Reinforcement Approach and Family Training (CRAFT): doel hiervan is om samen met cliënten te zoeken naar nieuwe plezierige activiteiten die de plaats innemen van het middelengebruik. Er is een module voor de preventie van rijden onder invloed. Hierbij wordt samen met het sociaal netwerk van de cliënt een veiligheidsplan ontwikkeld, bijvoorbeeld vervoersalternatieven toegankelijk en aantrekkelijk maken, een slaapplek aanbieden en het rijden onder invloed ontmoedigen, door de cliënt aan te spreken of de autosleutels in te nemen.

Terugvalpreventie: Wanneer cliënten hun middelengebruik onder controle hebben, ligt een terugval altijd op de loer. Voor iedere cliënt zijn er andere oorzaken of omstandigheden waarin de kans op een terugval toeneemt. Cliënten bedenken zelf wat risicosituaties zijn voor terugval, wat effectieve zelfcontrolemaatregelen zouden kunnen zijn en ze leren de vaardigheden om deze maatregelen toe te passen.